

Europäische Union. Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft/
Unia Europejska. Europejski Fundusz Rozwoju
Regionalnego: Inwestujemy w waszą przyszłość

EUROREGION NEISSE-NISA-NYSA

VII. koło euroregionalnego wumělskeho wubědzowanja: Kyrkonoš, Krbat – znajće jeju?

Rzepiór, Krbat – czy ich znacie?

Wspólny polsko-niemiecki projekt bibliotekarzy Euroregionu Nysa

Pomysł napisania wspólnego projektu dojrzał podczas spotkań Grupy Ekspertów EUREX – Biblioteki. Punktem wyjścia była planowana VII już edycja konkursu plastycznego o Duchu Gór, który ogłaszany był regularnie co dwa lata i miał charakter międzynarodowy, euroregionalny. Bibliotekarze starali się znaleźć sposób, aby zachęcić dzieci i młodzież z Niemiec do bardziej aktywnego udziału w konkursie. Kierownik Łużyckoserbkiej Centralnej Biblioteki, w Budziszynie, Franz Schon zaproponował rozszerzenie tematu konkursu o legendarną postać obecną w tradycji Łużyc, czyli Krbata. Dodatkowo argumentami, które przemawiały za tym pomysłem, był po pierwsze fakt, że Otfried Preußler, autor książki „Krbat-uczeń czarnoksiężnika” urodził się w 1923 roku w Libercu oraz, że w 2008 roku na podstawie powieści Preußlera powstał film „Krbat”, uczeń czarnoksiężnika, dramat fantasy produkcji niemieckiej, emitowany w polskiej telewizji oraz wydany na DVD we wszystkich trzech krajach. Nowa formuła konkursu została przyjęta jednomyślnie. Podczas kolejnych spotkań roboczych z łużyckim partnerem wypracowano projekt, który oprócz samego konkursu obejmował akcję promocyjną oraz cykl wykładów na temat Rzepióra, Krbata i tradycji zachowanej w legendach pogranicza. Wniosek złożony w Euroregionie Nysa do programu EFRR. Inwestujemy w waszą przyszłość. Polska-Saksonia 2007-2013 uzyskał pozytywną ocenę i dofinansowanie w wysokości 9 211 Euro, w tym 5% to wkład własny wnioskodawcy.

Ponieważ beneficjentem była Książnica Karkonoska to większość objętych projektem działań odbywała się w Jeleniej Górze. Już w czerwcu ogłoszono konkurs plastyczny „Rzepiór, Krbat – czy ich znacie?”. W akcję promującą konkurs zaangażowały się biblioteki w Jeleniej Górze, Libercu, Jabloncu nad Nisou, Turnowie, Żytawie oraz Budziszynie. Podczas, gdy młodzi artyści tworzyli prace konkursowe, w Jeleniej Górze, w Książnicy Karkonoskiej zorganizowano cykl 6 prelekcji dla dzieci, młodzieży, wszystkich zainteresowanych tematyką sudeckich duchów, postaci legendarnych z terenu Euroregionu Nysa, literatury poświęconej tym tematom.

Pierwsza prelekcja autorstwa Dariusza Pawlickiego, członka Związku Literatów Polskich, poety, eseisty, prozaika i literaturoznawcy z Wrocławia odbyła się 22 września i dotyczyła Kolonii artystycznej

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz środków budżetu państwa przy wsparciu Euroregionu Nysa

Europäische Union. Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft/
Unia Europejska. Europejski Fundusz Rozwoju
Regionalnego: Inwestujemy w waszą przyszłość

EUROREGION NEISSE-NISA-NYSA

w Szklarskiej Porębie. Skupiona wokół Carla i Gerharta Hauptmannów grupa artystów tworzących na przełomie XIX i XX wieku w swoich dziełach poruszała chętnie temat karkonoskich legend, zarówno w literaturze jak i malarstwie. Prelekcji wysłuchali z zainteresowaniem uczniowie jeleniogórskich szkół oraz goście z Euroregionu Nysa.

19 października Książnicę Karkonoską odwiedziła dr Susanne Hose, pracownik naukowy Serbskiego Instytutu w Budziszynie. Prelegentka w zorganizowanych 2 spotkaniach opowiedziała młodzieży o Krabacie – łużyckim czarodzieju. Temat, chociaż mało znany w Polsce, bardzo zainteresował słuchaczy. Zadawano pytania, dyskutowano, porównywano postać Krabata z Harrym Potterem i innymi popularnymi bohaterami współczesnych bestsellerów gatunku fantasy.

Czwarte spotkanie, które odbyło się 19 listopada koncentrowało się na temacie Rzepióra, ducha Karkonoszy. Antoni Witczak, przewodnik sudecki, regionalista w barwny sposób zaprezentował jak zmieniał się wizerunek Ducha Gór na przestrzeni wieków, przytoczył kilka legend, z których wyklarował się obraz istoty mądrej, dobrej, sprawiedliwej a jednocześnie złośliwej i porywczej.

30 listopada Książnica Karkonoska gościła Tadeusza Siwka, dziennikarza, scenarzystę, autora cyklu filmów o zamkach i pałacach Dolnego Śląska - Zamki, pałace, widma, upiory. Młodzi słuchacze zapoznali się z bogatą i barwną plejadą fantastycznych, legendarnych postaci zamieszkującą polsko-czesko-niemieckie pogranicze.

10 grudnia w jeleniogórskiej bibliotece odbyło się uroczyste ogłoszenie wyników, wręczenie nagród laureatom oraz otwarcie wystawy pokonkursowej Rzepiór, Krabat – czy ich znacie? Spośród ponad 400 zgłoszonych prac wybrano laureatów oraz prace, które zaprezentowano na wystawie. Na uroczystość przyjechali partnerzy z Niemiec, goście z Czech oraz młodzi zwycięzcy. Tego dnia odbyła się ostatnia zaplanowana w projekcie prelekcja. Dr Przemysław Wiater z Muzeum Karkonoskiego, Oddział w Szklarskiej Porębie dokonał porównania obu bohaterów projektu - Ducha Gór i Krabata.

Oprócz wystawy, która będzie wędrowała w 2012 roku po bibliotekach Euroregionu Nysa przygotowano również kalendarz na 2012 rok z pracami laureatów. Łącznie w projekcie udział wzięło ok. 800 osób.

Kolejna edycja konkursu plastycznego za dwa lata. Może uda się włączyć w jego formułę legendarną postać z Czech? Na przykład tajemniczego doktora Jana Josefa Antonína Eleazara Kittla?

Joanna Jagodzińska

Jelenia Góra, 15 grudnia 2011 r.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz środków budżetu państwa przy wsparciu Euroregionu Nysa